

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Их-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ЗАА-2024/134/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Улиастай сум
2024 он

Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын

дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа

Утас: 99993365

Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Болдбаатар

Утас: 99105506

Цахим хаяг: Boldbaatarkh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Ц.Оюунсүвд

Утас: 99076038

Цахим хаяг: oyunsuvdts@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Уластай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

2024.02.22 № 67

танай _____-ны № _____-т

ИХ-УУЛ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Э.УДВАЛ-Д

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Их-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Их-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Их-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газар нь тайланд онд сумын 100 жилийн ойн арга хэмжээний хүрээнд орон нутгийн хөрөнгө оруулалт болон аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас 245,000.0 мянган төгрөгийн, сумын орон нутгийн хөгжлийн сангаас баяр наадмын талбай, Баян-Ухаа цогцолбор, үндэсний сурын талбай зэрэг 498,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн байна. Мөн үер усны байгалийн гамшиг болж аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 20,000.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Их-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд дүгнэлт өгөх аудитаар төсвийн хөрөнгөөс 3,175.8 мянган төгрөгийн шатахууныг үрэлгэн зарцуулж, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль зөрчсөнийг илрүүлсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

Их-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газар нь зочид буудал, халуун ус, давхар контор, 4 машины граж, зоорь, баяр наадмын талбай, сүүний үйлдвэрийн барилгын газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгаагүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	173,068,440.2	375,282,190.3
33	АВЛАГА	8,594,001.0	83,370,741.1
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	370,741.1
335	Бусад авлага	8,594,001.0	83,000,000.0
3351	Байгууллагаас авах авлага	291,401.0	80,000,000.0
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	8,302,600.0	3,000,000.0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	164,474,439.2	291,911,449.2
351	Түүхий эд материал	52,952,809.2	148,999,759.2
35110	Тусгай зориулалттай материал	52,952,809.2	148,999,759.2
354	Хангамжийн материал	104,683,630.0	136,073,690.0
35410	Бичиг хэргийн материал	2,682,800.0	2,187,400.0
35420	Аж ахуйн материал	102,000,830.0	133,886,290.0
35600	Мал амьтад	6,838,000.0	6,838,000.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,017,732,345.0	1,521,389,359.7
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,017,732,345.0	1,521,389,359.7
392	Биет хөрөнгө	983,864,345.0	1,488,001,359.7
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	759,130,585.3	1,045,386,561.3
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(169,448,567.7)	(204,296,679.3)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	303,738,800.0	429,738,800.0
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(188,664,095.2)	(210,675,257.1)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	268,909,595.0	317,309,595.0
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(190,167,331.2)	(211,414,759.1)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	41,008,183.0	61,621,513.0
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(22,249,118.2)	(26,181,736.5)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	289,184,344.0	423,577,944.0
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(107,842,049.9)	(137,328,621.7)
39217	Ном	264,000.0	264,000.0
393	Биет бус хөрөнгө	33,868,000.0	33,388,000.0
39301	Програм хангамж	2,600,000.0	2,600,000.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,400,000.0)	(1,880,000.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	32,668,000.0	32,668,000.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,190,800,785.3	1,896,671,550.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,190,800,785.3	1,896,671,550.0
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,190,800,785.3	1,896,671,550.0
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	391,748,377.0	391,748,377.0
51101	Өмч: - төрийн	391,748,377.0	391,748,377.0
512	Хуримтлагдсан үр дүн	609,386,507.0	1,315,257,271.7
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	191,224,458.2	609,386,507.0
51220	Тайлант үеийн үр дүн	418,162,048.8	705,870,764.7
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	189,665,901.3	189,665,901.3
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,190,800,785.3	1,896,671,550.0

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,187,610,800.9	1,782,578,907.1
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	440,692,550.9	673,711,510.0

120	Нийтлэг татварын бус орлого	440,692,550.9	673,711,510.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	440,692,550.9	673,711,510.0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	440,692,550.9	673,711,510.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	746,918,250.0	1,108,867,397.1
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	233,593,850.0	345,028,232.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	222,878,800.0	326,130,232.1
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10,715,050.0	18,898,000.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	513,324,400.0	763,839,165.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	513,324,400.0	763,839,165.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	769,443,668.0	1,076,708,141.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	769,443,668.0	1,076,708,141.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	724,158,617.0	1,010,705,008.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	286,035,582.0	418,226,227.4
210101	Үндсэн цалин	209,279,733.0	268,767,603.3
210102	Нэмэгдэл	65,247,652.0	106,233,415.0
210104	Урамшуулал	11,508,197.0	43,225,209.1
2102	Ажил олгогчоос НД-Д төлөх шимтгэл	35,820,559.0	52,872,176.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,215,421.0	36,377,243.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,897,420.0	4,241,488.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,314,576.0	3,393,190.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	484,177.0	805,478.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,908,965.0	8,054,777.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31,540,241.0	70,718,723.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,090,001.0	7,029,923.0
210302	Түлш, халаалт	24,450,240.0	63,688,800.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,343,036.0	80,033,207.0
210401	Бичиг хэрэг	5,208,180.0	6,052,300.0
210402	Тээвэр, шатахуун	51,270,806.0	61,988,037.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,605,000.0	2,978,700.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,259,050.0	9,014,170.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	18,081,000.0	19,725,100.0
210604	Урсгал засвар	18,081,000.0	19,725,100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	6,768,000.0	10,043,800.0
210702	Дотоод албан томилолт	6,768,000.0	10,043,800.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,790,472.0	94,047,425.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,879,179.0	93,102,611.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.0	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	456,819.0	169,500.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	227,700.0	182,800.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	73,550.0	-
210807	Газрын төлбөр	638,300.0	592,514.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний	14,924.0	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	271,779,727.0	265,038,349.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	192,994,034.0	119,633,730.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	125,000.0	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	78,660,693.0	145,404,619.4
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	45,285,051.0	66,003,132.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,835,800.0	60,246,700.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмж	25,835,800.0	60,246,700.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	19,449,251.0	5,756,432.9

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,449,251.0	5,756,432.9
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>418,167,132.8</u>	<u>705,870,765.8</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>418,167,132.8</u>	<u>705,870,765.8</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	<u>746,918,250.0</u>	<u>1,108,867,397.1</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>746,918,250.0</u>	<u>1,108,867,397.1</u>
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	233,593,850.0	345,028,232.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	222,878,800.0	326,130,232.1
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10,715,050.0	18,898,000.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	513,324,400.0	763,839,165.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	513,324,400.0	763,839,165.0
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>609,943,166.0</u>	<u>989,476,992.0</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>609,943,166.0</u>	<u>989,476,992.0</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	<u>564,658,115.0</u>	<u>923,473,859.1</u>
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	285,250,399.0	419,244,866.1
210101	Үндсэн цалин	220,273,718.0	265,108,257.4
210102	Нэмэгдэл	50,885,420.0	115,430,657.0
210104	Урамшуулал	13,736,731.0	38,705,951.7
210105	Гэрээт ажлын хөлс	354,530.0	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,131,200.0	52,224,279.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,906,700.0	35,642,879.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,558,300.0	4,194,100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,068,600.0	3,355,200.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	517,100.0	819,400.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,080,500.0	8,212,700.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,817,741.0	70,718,723.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,090,001.0	7,029,923.0
210302	Түлш, халаалт	22,727,740.0	63,688,800.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,549,100.0	49,967,147.0
210401	Бичиг хэрэг	6,409,300.0	5,291,900.0
210402	Тээвэр, шатахуун	23,384,800.0	41,271,547.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,755,000.0	3,403,700.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,339,400.0	4,086,700.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,200,000.0	-
210604	Урсгал засвар	4,139,400.0	4,086,700.0
2107	Томилолт, зочны зардал	6,618,000.0	9,335,800.0
210702	Дотоод албан томилолт	6,618,000.0	9,335,800.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,016,993.0	183,989,224.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,105,700.0	183,044,410.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.0	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	456,819.0	169,500.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	227,700.0	182,800.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	73,550.0	-
210807	Газрын төлбөр	638,300.0	592,514.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	14,924.0	-

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	146,935,282.0	133,907,120.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	146,634,602.0	133,907,120.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	300,680.0	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	45,285,051.0	66,003,132.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,835,800.0	60,246,700.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,835,800.0	60,246,700.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	19,449,251.0	5,756,432.9
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,449,251.0	5,756,432.9
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	136,975,084.0	119,390,405.1
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДАЛ	136,970,000.0	119,390,404.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	136,970,000.0	119,390,404.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	136,970,000.0	119,390,404.0
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	136,970,000.0	119,390,404.0
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(136,970,000.0)	(119,390,404.0)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	5,084.0	1.1

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	388,066,377.0	189,665,901.3	191,224,458.2	768,956,736.4
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	388,066,377.0	189,665,901.3	191,224,458.2	768,956,736.4
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	3,682,000.0	-	-	3,682,000.0
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	418,162,048.8	418,162,048.8
C08	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	391,748,377.0	189,665,901.3	609,386,507.0	1,190,800,785.3
D01	2023 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	391,748,377.0	189,665,901.3	609,386,507.0	1,190,800,785.3
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	391,748,377.0	189,665,901.3	609,386,507.0	1,190,800,785.3
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	705,870,764.7	705,870,764.7
D09	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	391,748,377.0	189,665,901.3	1,315,257,271.7	1,896,671,550.0

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

ЭЗА	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	800,613,100.0	758,082,732.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	800,613,100.0	758,082,732.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	740,366,400.0	697,836,032.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	419,406,300.0	419,244,866.1
210101	Үндсэн цалин	304,968,000.0	265,108,257.4
210102	Нэмэгдэл	114,438,300.0	115,430,657.0
210104	Урамшуулал	-	38,705,951.7
2102	Ажил олгогчоос НД-д төлөх шимтгэл	52,426,400.0	52,224,279.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,649,500.0	35,642,879.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,194,100.0	4,194,100.0

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,355,800.0	3,355,200.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	838,800.0	819,400.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,388,200.0	8,212,700.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	71,533,800.0	70,718,723.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,944,800.0	7,029,923.0
210302	Түлш, халаалт	63,589,000.0	63,688,800.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	33,997,500.0	33,776,100.0
210401	Бичиг хэрэг	5,357,200.0	5,291,900.0
210402	Тээвэр, шатахуун	25,100,500.0	25,100,500.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,539,800.0	3,383,700.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,773,500.0	2,771,700.0
210604	Урсгал засвар	2,773,500.0	2,771,700.0
2107	Томилот, зочны зардал	8,414,500.0	8,395,800.0
210702	Дотоод албан томилот	8,414,500.0	8,395,800.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,284,600.0	944,814.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	300,000.0	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	560,000.0	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	469,100.0	169,500.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	227,700.0	182,800.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	73,800.0	-
210807	Газрын төлбөр	638,300.0	592,514.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	15,700.0	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	149,529,800.0	109,759,750.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	149,376,400.0	109,759,750.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	153,400.0	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	60,246,700.0	60,246,700.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	60,246,700.0	60,246,700.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	60,246,700.0	60,246,700.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	800,713,100.0	758,082,732.1
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	800,413,100.0	758,082,732.1
122005	Орон нутгийн төсвөөс	800,413,100.0	758,082,732.1

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	345,028,231.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	345,028,231.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	345,028,231.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.00	16,191,047.0
210402	Тээвэр, шатахуун	-	16,171,047.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	20,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	2,338,600.0
210604	Урсгал засвар	-	2,338,600.0
2107	Томилот, зочны зардал	0.00	940,000.0
210702	Дотоод албан томилот	-	940,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00	283,041,214.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	283,041,214.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	42,517,370.0

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	42,517,370.0
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	345,028,231.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	345,028,231.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	326,130,231.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	18,898,000.0

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 214,294.0 мянган төгрөгийн алдаа илэрч, аудитын явцад залрууллаа.

3.1 Залруулсан алдаа

Тайлант онд худалдаж авсан 113,390.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжиж ирснээр, 3,900.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг тавилга эд хогшил дансанд бүртгэж тайлагнасан, тайлант оны элэгдлийн зардлыг 10,829.9 мянган төгрөгөөр дутуу тооцоолсон, тайлант онд үүссэн 80,000.0 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн, 173.6 мянган төгрөгийн НДШ-ийн авлагыг санхүүгийн тайланд дутуу тусгасан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.2-д "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" гэж заасан, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-тай нийцэхгүй, толилуулга, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 3,175.8 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч, шатахуун үрэлгэн зарцуулсан болон газрын нэгдсэн санд бүртгэлтэй газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгаагүй зөрчилд 2 заалт зөвлөмж өглөө.

Нийт илрүүлсэн 3,175.8 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 12,979.4 мянган төгрөгөөр бага тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй

5.2 Албан шаардлага өгөгдөөгүй

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Зориулалт бус зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шатахууны зардлаас 3,175.8 мянган төгрөгийн шатахууныг албан бус хэрэгцээнд үрэлгэн зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэж заасантай нийцэхгүй, тохиолдсон байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шатахууны зардлыг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулж, албан бус хэрэгцээнд шатахуун зарцуулахгүй байх,

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Барилга байгууламж болон бусад үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй Зочид буудал, халуун ус, давхар контор, 4 машины гараж, зоорь, баяр наадмын талбай, сүүний үйлдвэрийн барилгын газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгаагүй байна. Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 3 дугаар зүйлийн 3.8-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь газар эзэмших эрх шинээр авах саналаа тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулан, холбогдох Газрын алба, сумын газрын даамалд хүсэлт гарган шийдвэрлүүлнэ. Газар эзэмших/ашиглах эрх үүсмэгц

түүнийг үнэлж, санхүүгийн тайланд бүртгэх саналыг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ” гэж заасантай нийцэхгүй, иж бүрэн байх, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй Зочид буудал, халуун ус, давхар контор, 4 машины гараж, зоорь, баяр наадмын талбай, сүүний үйлдвэрийн барилгын газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгах;

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруул-аагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлант онд худалдаж авсан 113,390.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжиж ирснээр, 3,900.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг тавилга эд хогшил дансанд бүртгэж тайлагнасан.	1	123,290.4			1	123,290.4	1	123,290.4				
Тайлант онд үүссэн 80,000.0 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн, 173.6 мянган төгрөгийн НДШ-ийн авлагыг дутуу тусгасан байна.	1	80,173.6	1	80,173.6			1	80,173.6				
Тайлант оны элэгдлийн зардлыг 10,830.0 мянган төгрөгөөр дутуу тооцоолсон байна.	1	10,830.0			1	10,830.0	1	10,830.0				
Дүн	3	214,294.0	1	80,173.6	2	134,120.4	3	214,294.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс			
									Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	АТТ	Тоо	Дүн
Шатахууны зардлаас 3,175.8 мянган төгрөгийн шатахууныг албан бус хэрэгцээнд үрэлгэн зарцуулсан	1	3,175.8					1	3,175.8				
Барилга байгууламж болон бусад үндсэн	1						1					

хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй Зочид буудал, халуун ус, давхар контор, 4 машины гараж, зоорь, баяр наадмын талбай, сүүний үйлдвэрийн барилгын газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгаагүй										
Дүн	2	3,175.8				2	3,175.8			

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Х.БОЛДБААТАР

Огноо: 2024-02-17

БОЛОВСРУУЛСАН:

АХЛАХ АУДИТОР

Ц.ОЮУНСУВД

Огноо: 2024-02-17